Regd No. N. 45 / M. 3813

(10263)

వెల ఒక అణా

మాప్రచురములు
గోలకొండ కవుల సంచిక ౧౦రూ.
గయాపాఖ్యానము ప్రాచీనవిధి } ౪ అ.
ఉచ్చులవిహీన నాటకము ౯ ,,
నిజాంరాష్ట్ర పరిపాలనం ౪ ,,
ధరలన్నీ చాలతగ్గింపబడినవి,
గోలకొండ పత్రికాలయం

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

హిందువుల పండుగలు
కర్త సు. ప్రతాపరెడ్డి
౩౦౦ పుటలు ౫ రూపాయలు
కల గ్రంథాలు మాత్రమే.
మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు,దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర మార్గశిర బ॥ ౩౦ (౧౮-౩-౧౩౫౧ ఫ.) గురువారము సంచిక ౬౩

బర్మాలో జపాను సేనల ప్రవేశము

రంగూనుకు ౫౦౦ మైళ్ళ దూరములో ఉన్నారు

రంగూనుపై తీవ్రమైన శత్రువిమానాల దాడులు

డిసెంబరు ౧౫వ తేదినుండి ౧౮వ తేదివరకు వచ్చిన జపానుయుద్ధవార్తలలో మొట్టమొదటగ గమనించదగినవిశేషము ఈ యుద్ధము భారతదేశమునకు సమీపించుచుండుటను గురించినది- భారతదేశమునకు తూర్పునఆనుకొనియుండు బర్మా ప్రధాననగరము రంగూనులో డిసెంబరు ౧౫వ తేది మధ్యాహ్నమున శత్రువిమానాలుదాడికై వచ్చుచున్నట్లు హెచ్చరికగంటలు మ్రోగించబడినవి- టౌన్గూకు ఉత్తరముగా ౫౦ మైళ్ళదూరమున ఎవరిదో ఒకవిమానము కనబడుటవల్లను, మెర్గినుండి రంగూనువైపుగా ౧౨ బాంబువిమానములువచ్చుచున్నట్లువార్త రంగూనులో సైనిక కార్యాలయానికి వచ్చినందువల్లను ఈవిమానాలదాడుల హెచ్చరిక గావించబడినదట. ఆదేవమువారు మాగ్వె టెనాసెరి ప్రాంతమునకు శత్రువిమానములు రెండుపర్యాయములువచ్చిపోయినవి- డిసెంబరు ౧౬వ తేది నాటికి జపానీయసేనలు థాయిలాండునుదాటి బర్మాదక్షిణపుకొనను, రంగూనుకు ఆగ్నేయముగ ౫౦౦ మైళ్ళ దూరములోనున్న క్రాఇస్తమస్నందు పాయింట్ విక్టోరియా అను కోటికి చేరినట్లు తెలిసినది- చైనా సేనలు థాయిలాండులోకి ప్రవేశించినట్లును థాయిలాండుసేనలువాటిని ప్రతిఘటించుచున్నట్లును జపానువారు ప్రకటించినారు. ఉత్తరథాయిలాండులో బర్మాసేనలతో పోరాటముజరుగుచున్నట్లు జపానువైపునుండి వార్తలువచ్చినవికాని బర్మాలోనిఅధికారులు ఇదిఅబద్ధమనినారు-

ఇక థాయిలాండువ్యవహారము. ఈదేశములోనికి బ్రిటిషుసేనలు మలయానుండి చొరబడినట్లు జపానువారలు ఇదివరలో తెలిపినవార్త ఇప్పుడుఅసత్యమని బ్రిటిషువారిచే ఖండనచేయబడినది- థాయిలాండు జపానువారలకు లొంగిపోయినదనుకారణముచే అమెరికావారు తమదేశములో థాయిలాండుదేశీయుల ఆస్తులు ఏవేవిఉన్నవో అవిథాయిలాండుకుపోకుండ కట్టుదిట్టములుచేసిరి. దానికిప్రతిక్రియగా థాయిలాండు ప్రభుత్వమువారును తమదేశములో అమెరికావారలయొక్కయు బ్రిటిషువారలయొక్కయు ఆస్తులేవేవియున్నవో వాటినిపూర్తిగా వశపరచుకొన్నారని డిసెంబరు ౧౮వ తేదినాటి ఇటాలీయరేడియోలో చెప్పబడినది.

ఇక మలయాలో పోరాటముసంగతి-ఇక్కడ కోటబారు అను విమానాశ్రయముచుట్టును యుద్ధముజరుగుచుండినట్లును, బ్రిటిషుసేనలు కొంత వెనుకకునడచిపోయి క్రొత్తస్థానములను ఏర్పరచుకొనినట్లును గతసంచికలో చూచియుంటిమి కదా! ఇప్పుడుఆకోటబారు జపానులవశమైనట్లు ఒకవార్తవచ్చినది, అక్కడ బ్రిటిషువారికి విమానాలు తక్కువగా ఉండుటవల్ల ఇట్లుజరిగెనని "డెయిలీహెరాల్డు" అను బ్రిటిషుపత్రికయొక్క విశేషి డిసెంబరు ౧౬వ తేదినాటిఆపత్రిక సంచికలో తెలిపినాడు. డిసంబరు ౧౬వ తేదిన జపానువారు కెడావద్ద కొన్నిస్థానాలనుఆక్రమించిరి-కానికెడావద్ద యింకనుయుద్ధము సాగుచునేయున్నది-ఇక్కడ బ్రిటిషుసేనలు కొంత వెనుకకుమరలించబడినవి. ఈకెడాప్రాంతము మలయావాయవ్య దిశనున్నది, తర్వాతఇప్పుడు క్వాలాకెంగను, డన్గనుఅనుచోట్లకూడ జపానుసేనలు జొరబడినటుల కొన్నివార్తలువచ్చినవి. కానిఅవి బ్రిటిషుఅధికారులచే ప్రకటింపబడలేదు.

కోటబారువద్ద జరిగినఒకసంగతి గమనించదగినది-ఇక్కడ జపానుసేనలఒత్తిడి ఎక్కువైన తర్వాత బ్రిటిషుసేనలు విలువగలప్రతిదానినిధ్వంసము చేసివెళ్లిపోయెను-కాని ఒక బ్రిటిషుసైనికాధికారియు ౧౫మందిభారతీయసైనికులునుకొనవరకు పోరాడుచుండుటవల్ల వలలోచిక్కినట్లయిన బ్రిటిషుసేన తప్పించుకొనిపోగలిగినది-కాని ఆసైనికాధికారియు ౧౫మంది భారతీయసైనికులును సజీవులైయుందురనినమ్ముటకు ఇప్పుడువీలులేకుండ పోయినది.

బ్రిటిషువారికి మలయాలో విమానములుతక్కువఅని అనుకొనుచుండగా ఆస్ట్రేలియానుండి వచ్చినవిమానములువచ్చినవి. ఇవికూడ ఇప్పుడుచాలవట. ఇంకను ఎక్కువసహాయము వచ్చినకేగాని జపానువారలను మలయానుండి తరిమివేయుటకువీలులేకున్నదని రూటరువిశేషి తెలిపినాడు. ఈ యుద్ధప్రారంభమున బ్రిటిషువారివిమానాలు ఏమియు చేయజాలకుండ జపానువారి విమానాలు ఒక్కసారియాననే అనేకములైనచోట్ల దెబ్బలువేసి కంగారుపెట్టినవనియు, మలయా అడవులలో జపానుసేనలు ఆప్రాంతమున పరిచయముగలవాటివలెనే మహావేగముగా బ్రిటిషుసేనలకు తెలియకుండ ముందుకు సాగిపోవుచున్నవనియు రూటరువిశేషి వ్రాసినాడు. బ్రిటిషువారు ముందుముందుకొని కొన్నిస్థానాలను వదలుకొని సింగపూరువరకుకూడ పోవలసివచ్చినను ఆశ్చర్యపడరాదనునట్లును అవిశేషి సూచించినాడు. జపానువారివిమానాలను జర్మనులనడిపించుచున్నారేమోయని బ్రిటిషుఅధికారులు ఎంతజాగ్రత్తగా చూచినను, అవిధముగాజరుగుచున్నట్లు కనిపించలేదు- అందువల్ల జపానువారి విమానసామర్థ్యముకూడ మెచ్చుకొన్నట్లయినది.

ఈమలయాలో జపానువిమానాలదాడుల ఫలితములుకూడ గమనించదగినవి. డిసెంబరు ౧౫వ తేదిఉదయము పెనాంగుపై చాలతీవ్రమైన దాడి జరిగినది-అందువల్లచాలాఆస్తులు నష్టమైనవి-౧౬వ తేదిన ఇక్కడ మొత్తము అయిదు జపానువిమానాలను బ్రిటిషువారు కూల్చినారు. ౧౮వ తేదిన జపానీయవిమానాలు రెండుసారులు పెనాంగుపై బాంబులనువేసినవి-ఇప్పుడు అక్కడినుండి అయిదువందలమంది యూరపియస్త్రీశిశువులను మలయాలో ఇతరస్థలాలకు పంపించివేసినారు-ఈదాడులకులోనే బ్రిటిషువిమానాలును జపానుసేనల స్థలాలపై దాడులనుచేయుచున్నవి. డిసెంబరు౧౬వ తేదిన బ్రిటిషుమిత్రమండలివారివిమానాలు సింగోరాపైకిపోయి బాంబులనువేసినవి-

ఇక హాంగుకాంగులో యుద్ధముసంగతి గమనింతము- ఇక్కడకూడ బ్రిటిషు పక్షమువారికి ఉత్సాహకరమైన వార్త ముఖ్యమైనదిలేదు,

ఇక్కడజపానుసేనల ఒత్తిడివిపులమగుటచే బ్రిటిషుసేనలుకౌలూనువైపును విడిచిపోవుచున్నట్లుడిసెంబరు౧౨వ తేదినాటివార్తలలోనుండెను- అయినా టికిజపానుసేనలుకౌలూనునుఆక్రమించుకొనినట్లు వార్తవచ్చినది, ౧౫వ తేదినాటికి హాంగ్కాంగునుఎదురుగా ౩౦ చదరపుమైళ్ళప్రదేశమును ఆక్రమించినట్లువార్తవచ్చినది. శాంతముగాలొంగిపోవలసినదనిజపానువారలు హాంగుకాంగురక్షకసేనలనుకోరగా,అవిఅందుకుసమ్మతించనందున జపానువారలు డిసెంబరు౧౮వ తేదిన దానిపైఫిరంగుల వర్షమును హాంగుకాంగుపై కురిపించనారంభించిరి.

ఈహాంగుకాంగులో పోరాడుచున్న జపానుసేనలనువెనుకనుండిపొడుచుట మంచిదనితలచి చైనావారిసేనలు హాంగుకాంగునుండి క్వాంటన్గుసరిహద్దుకుపోవురైలుబాటసమీపములో చేరినట్లును క్వాంటన్నుండికౌలూనుకుపోవురైలుబాటపొడవునను జపానీయసేనలపై దెబ్బలువేయుచున్నట్లును, అందువల్లజపానుసేనలు యాంగ్సీమధ్యభాగాలైన ఇచంగులవైపుపారిపోవుచున్నట్లును కాని ఇది పూర్తిగాతేలిపోవుచున్నాయనునది సందేహమైనట్లును-హాంగుకాంగుసరిహద్దుసమీపములో తాంఘుయి మరియు షెంగాయినులవద్దను క్వాంటనునుండి హాంకాంకుపోవురైలుబాటకు తూర్పునను జపానుసేనలతో చైనీయసేనలు చాలాతీవ్రముగా పోరాడుచున్నట్లును చైనాలోనికియాన్సి రాష్ట్రప్రధాననగరము నాంచాంగు ముట్టడియు, దానికి సమీపమున దిగువయాంగ్సీమీదను చైనాసేనలుజపానీయులతో పోరాడుచున్నట్లును డిసెంబరు ౧౨-౧౩-౧౪వ తేదీలలో వార్తలువచ్చినవి-కాని సింగపూరునుండివచ్చిన ఒకవార్తలో ఈ పోరాడుచున్న చైనాసేనలు కేవలము గొరిల్లాసేనలనియు-అందువల్ల ఆజపానుసేనలను ముందుకుపోనీయకుండ అపగలవాయనునది సందేహమనియు తెలుపబడినది,

ఎట్లయిననేమిఇప్పుడు ఆఖరువార్త ఏమనగాహాంగుకాంగుకు ౧౧వ తేదినుండిచైనాతో టెలిగ్రాం మున్నగువాటి సంబంధము విచ్ఛిన్నమైనదనియు, హాంగుకాంగువిమానాశ్రయమునుండి చైనావారలు వైమానికులను, మెషీనులనుఅన్నిటిని తీసికొని చైనాలోనిక్వాంటంగుకు ఓడలమీదుగాచేర్చినారు-ఇప్పుడుహాంగుకాంగుపూర్తిగా ముట్టడిచేయబడినట్లున్నదట. అసలుఅది జపానువారలకు లొంగిపోయినదని ఒకవార్తవచ్చినది- హాంగుకాంగుకుఈశాన్యమున ౨౦౦ మైళ్లదూరములో నుండు అమాయిఅనురేవుకు ఎదురుగనుండుకులాంగ్సుదీవిని జపానువారలాక్రమించినారు.

డిసెంబరు ౧౬వ తేదిఉదయం హాంగుకాంగుపై జపానువిమానాలు తీవ్రమైనదాడులనుచేసినవి.

ఇక పసిఫిక్ సముద్రములో అమెరికావారి ఫిలిప్పైనుదీవులపై జపానువారల దెబ్బలనుచూతము-ఇక్కడమనిలాదీవి జపాను చర్యలయందు ప్రాముఖ్యమునకువచ్చినది-ఈదీవియందలి ప్రజలలోనే జపానువారలగూఢచారులు జపానుచర్యలకు తోడ్పడుచున్నట్లు వార్తలువచ్చినవి- శత్రువుల విమానాలు వచ్చినపుడు వాటికి క్రింద ఏమియున్నదియు కనిపించకుండ క్రిందదీపాలన్నియు ఆర్పివేసి చీకటిచేసి యుంచవలెనుగదా! కానిమనిలాప్రజలు కొందరు రెండుమూడుసారులు జపానీయవిమానాలువచ్చినపుడు దీపాలు వెలిగించిజాడలు ఏర్పడునట్లుచేసిరట- ఇట్లుడిసెంబరు౧౫వ ౧౬వ తేదులలో రాత్రులందుజరిగినది- ఇప్పుడు ఈఫిలిప్పైనుదీవులయందు అనేకస్థలములపై జపానువిమానాలదాడులు తీవ్రముగా సాగుచున్నవి- డిసెంబరు౧౫వ తేదిన సూబిక్ అఖాతమున సముద్రతీరమునందున్న నౌకాస్థావరము మీదను మానిలాదీవి ఉత్తరమందు క్లార్కుఫీల్డుపైనను, మిన్దనావోయనుదీవిపై టూవాపుమీదను. లూజాన్ దీవికి వాయవ్యదిశన బటంగాస్ రాష్ట్రము మీదను జపానువిమానములు బాంబులనువేసినవి. డిసెంబరు ౧౬వ తేదిన కావైటులో నౌకాశ్రయముపై వేయబడినదెబ్బలవల్ల చాలాగొప్పనష్టముకలిగినదని అమెరికాఅధికారులు ఒప్పుకొనినారు. డిసెంబరు౧౭వ తేది మధ్యాహ్నమునకుముందు అనేకజపానీయ విమానాలువచ్చి మనిలాదీవి సరిహద్దులయందుఉండు సైనికస్థావరాలపై బాంబులనువేసినవి, కొన్నిజపానీయవిమానాలు అమెరికనులచే క్రిందకూల్చబడినవి- వేకుదీవిమీద ౧౫వ తేదిన దాడిచేసిన జపానీయవిమానాలలో రెండుక్రిందకూల్చబడెను-

జపానీయసేనలు లూజానులో అపారి, విగాన్ని, లెగజ్ అను ప్రదేశములలో మాత్రము కాలుత్రొక్కుకొని నిలువజాలుచున్నవి- కాంపొస్పవదమునకు తీరమునకుదూరమైన విగాన్వివద్ద జపానుసేనలుదిగినవి- లూజానులో జపానుసేనలు ఎక్కువయైనవి- లూజానులో లెగజ్, సాన్ఫెర్నాండో, లింగాయన్ అనుచోట్ల జపానువారిసేనలుదిగుచున్నవి. రుజ్యోగారో, ఇల్లిగాన్ అనుచోట్ల జపానుపారషూటిస్టులు దిగుచున్నారు, ఇంతవరకువచ్చినవార్తలవల్ల ఇట్టిజపానుసేనల ప్రయత్నములు అమెరికనులచే విఫలముచేయబడినట్లేకనబడుచున్నది- వేకుదీవిలోను, మిడ్వేదీవిలోను అమెరికనులసేనలు జపానుసేనలను దిగనీయకుండ ప్రతిఘటించుచునేయున్నవి.

అమెరికావారివిమానములు సేనలనుగొనిపోవుచున్న నాలుగుఓడలను సముద్రములోముంచివేసి, మూడింటిని పాడుచేసినవి, లూజాన్దీవిపై జపానీయసేనలు దిగునప్పుడు అమెరికనులవిమానములు వాటిపైబాంబులను వర్షించుచున్నవి- విగాన్విద్ద ౧౮వ తేదినరెండు జపానువిమానాలు ముంచివేయబడినవి- ఇప్పుడుహవాయిదీవులప్రాంతమందు శత్రుజలాంతర్గాములున్నట్లు అమెరికనులు ప్రకటించుచున్నారు, పోయినశనివారం హవాయిదీవులపై జపానువారలవిమానాలు దాడిచేసినపుడు వాటిలో౫౦క్రిందకూల్చబడినను, అమెరికనులు చెప్పుచున్నదేమనగా, జపానువారల విమానాలు తమవాటికంటె చాలఎక్కువగానుండెననియు, శత్రువైమానికులు నిర్ధారణగామంచి తెలివిగలవారలుగనుండిరనియు చెప్పుచున్నారు- యుద్ధప్రారంభమునుండిఇంతవరకు అమెరికావారికి మూడువిమానాలుమాత్రమే నష్టమైనవట- ఇప్పుడుఫిలిప్పైనుదీవులయందు పరిస్థితి అమెరికాఅధికారుల స్వాధీనానికివచ్చినదట-

డచ్చివారిఆర్చిపెలాగోదీవిమీదికికొన్నిచోట్లవచ్చినట్లు డిసెంబరు ౧౮వ తేదిన వార్తలువచ్చినవి- డచ్చివారినౌకలు ౧౫వ తేదినరాత్రి థాయిలాండుదక్షిణభాగమునపట్నానికిదూరమున సముద్రంలోసేనలను గొనిపోవుచుండిన నాలుగుఓడలనుముంచినవి- ౧౩-వ తేదిన మరిరెండుఓడలను ముంచివేసినవి బోర్నియోతూర్పుతీరమున జపానుసేనలతో డచ్చివారినౌకలుపోరాడి అనేకములైన జపానీయ మోటారులాంచీలను వశపరచుకొనినవట, ఇతరనౌకలను ధ్వంసముచేసినవట. చైనాసముద్రములో ఒకడచ్చికాపలానౌకపైకి మూడుశత్రువిమానాలురాగా అవి తరుమగొట్టబడినవి. ఇప్పుడు ఈస్టిండీసులోజపానువారు అడుగుపెట్టి ఆక్రమణచేయునట్లుఉన్న చోవారలను విలువగలదానంతయు కాల్చివేయుటకుఏర్పాటు చేయబడుచున్నది.

తరువాతివార్తలు

డిసెంబరు ౧౫-వ తేదినను,౧౬-వ తేదినవచ్చిన వార్తలవల్ల బర్మాలో విక్టోరియాపాయింటువద్ద నుండి బ్రిటిషుసేనలు వెనుకకునిగానిపోబడినట్లును. మలయాలోకేడావద్దజపానుసేనలు కాలూనగలిగినట్లును అందుపై బ్రిటిషుసేనలు అక్కడినుండి కొంత వెనుకకుమరలించబడినట్లును, మలయా వాయవ్యమూలకు అవిచిరంతరముగాముందుకు సాగుచుపోయి బ్రిటిషువారి మొదటిరక్షణస్థానములను ధ్వంసించినట్లును తెలిసినది-జపానువారిప్పుడు మలయాను బర్మాకు సంబంధములేకుండ చేయజాలుచున్నారు.హాంగుకాంగునకు ౧౦౦ కౌలూను నుండి బ్రిటిషుసేనలు తరిమివేయబడుచున్నట-అమెరికాలో కాలిఫోర్నియా రాష్ట్రముపై జపాను విమానములు ౧౨,౧౩,౧౪వ తేదులలో ఎగిరినవట.

తెలంగాణావాసులకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రమహాసభలో విరివిగా సభ్యులుగా చేరండి

చిలుకూరులోజరిగిన ౯వ ఆంధ్రమహాసభవరకు, సమావేశసందర్భమున ఒకరూపాయచెల్లించువారు మహాసభకుప్రతినిధులుగా ఎంచబడుచుండెడివారు.చిలుకూరుమహాసభలోఆనియమము మార్చబడి. క్రొత్తనియమము సిద్ధముచేయబడి,అంగీకరింపబడినది.

(౧౧) వనియమముప్రకారము ఎంతమంది ఎక్కువసంఖ్యలో ప్రాథమికసభ్యులుగాచేరిన అంతప్రాతినిధ్యము ఎక్కువగా ఆజిల్లాకు లభించుచున్నది. అనగా దేశసేవయందు అత్యధికాదరాభిమానములు, ఉత్సాహముగనపరచినవారికే స్థానములభించుచున్నది. కావున తెలంగాణావాసులెల్లరు హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవమతములనువారు మతవిచక్షణలేకుండా తమసమస్యలను చర్చించుకొనుటకు తెలంగాణావాసులకు ఏకైక, అవర్జనీయసంస్థయగు ఆంధ్రమహాసభలో చేరవలెను. సభ్యులుగాచేరువారు వృషసం॥ర మాఘశుద్ధ ౧౫(తేం ఇస్ఫందారు ౧౩౫౧)ఆదివారంలోగా తమస్థానికసంఘములో అనగా జిల్లా,తాలూకా, పట్టి, గ్రామసంఘములలో దేనిలోనైనను సభ్యత్వముక్రింద ౪ అణాలు చెల్లించినసభ్యులుగా ఎంచబడుదురు.

సభ్యులసంఖ్యనుబట్టి ఉద్యమముయొక్క అభివృద్ధి, దానితోపాటు దేశీయుల అభివృద్ధిఅగుచుండునని తెలంగాణావాసులు తెలిసికొన ప్రార్థన-

విధేయుడు
వట్టికోట అళ్వారుస్వామి,
ఆర్గనైజింగు సెక్రటరీ
ని-రా-ఆం-స్థాయిసంఘము

ఇటాలీయనౌకలపై బ్రిటిషునౌకల దెబ్బలు

ఈడిసెంబరు ౧౪వ తేది సాయంకాలము చీకటిపడుటకుముందు మధ్యధరాసముద్రమధ్యభాగమందు దక్షిణదిశగా మూడుఇటాలీయ క్రూయిజరునౌకలు వేగముగాపోవుచున్నపుడు బ్రిటిషు జలాంతర్గామి ఒకటి వేగమునంది వాటిపైటార్పిడో దెబ్బలను వేసెనట. దానితర్వాత చాలగొప్ప ప్రేలుడు వినిపించినదట- ౧౫వ తేదిరాత్రి కడపటియామమందు ౩౫౦ కెం.వేళ ఆ దేశమధ్యధరాసముద్రమందు కాపలాకాయుచున్న బ్రిటిషుడిస్ట్రాయరులు మూడు ఒకనెదర్లాండు ప్రభుత్వమువారి డిస్ట్రాయరునౌకతోకలిసి రెండుఇటాలీయ క్రూయిజరునౌకలను, ఇటాలీయుల ఒక టార్పెడోనౌకను ఒక ఈబోటునౌకను గమనించినవై వాటిపైటార్పెడోలనువేసినవి- తత్ఫలితముగ ఒక ఇటాలీయక్రూయిజరునౌక పూర్తిగామునిగిపోయెను, రెండవదిచాలాచెడిపోయెను, ఈబోటుఅపుడే మునిగిపోయెను, ఈరెండురోజులలో బ్రిటిషువిమానాలు ఇదేసముద్రమందు శత్రువుల క్రూయిజరునౌకనొకదానిని ముంచివేసినవి, మరొకదానిని దగ్ధముచేసినవి-

వీరశైవమహాసభ, హిందూద్రోహము

చిరకాలమునుండి అనూచానముగా భారతవర్షమున సాగివచ్చుచున్న వీరశైవమతమును గూర్చి ప్రస్తుతము విస్తరింపపనిలేదు. వేదాగమ ప్రతిపాదితమగుధర్మమునే నిర్వహించుచు, వైదికదేవతను వైదికపంచాక్షరీమహామంత్రముతో నుపాసించుచు, వీరశైవ వైదికాచార సంస్థాపకులైన శ్రీజగద్గురు రేణుకాదిపంచాచార్యుల ననుసరించుచు వీరశైవసనాతనలోకము నేటికిని జీవించియున్నది. ౧౯౦౪వ వత్సరమున ధారవాడలో వీరశైవ మహాసభ స్థాపింపబడినది. మొదలుమాతనవ్యవస్థ యేర్పడి ఆధునికవిద్యాసంపన్నులైన వారిచే వీరశైవతత్త్వములకీమహాసభ యనుకూలముగనే ప్రవర్తించుచుండెను. కావుననే ౧౯౦౫వీరశైవమహాసభలో "౧ (అ) వీరశైవమతము నిగమాగమోపనిషద్భాష్యప్రతిపాదితత్వముచేత నాదిసంసిద్ధమనియును, శ్రీబసవేశ్వరుడీమతమును ప్రచారకుడు మాత్రమే కాని స్థాపకుడు కాడని శిలాశాసనాది ప్రమాణములతో సిద్ధమగుచున్నదనియు ఈమహాసభవారు ఖండితముగా చెప్పుచున్నారు" —అని తీర్మానము చేయబడెను.

ఇంతియేకాదు ౧౯౦౯లో బెంగుళూరునజరిగిన ౬వ మహాసభలో "౫ వీరశైవులలో సంస్కృతవిద్యాభ్యాసము హెచ్చుటకై ముఖ్యమైనపట్టణములలో సంస్కృతపాఠశాలలను సంస్థాపింపవలెననియును, ౧౯౧౩లో షోలాపురమునజరిగినవిడవమహాసభలో "౪ మఠములు జంగములలో సంస్కృతవిద్య, ముఖ్యముగా వైదికవిద్యయొక్క ప్రసారము ఆవశ్యకము గావలె"ననియును,౧౯౦౮లో బాగిలుకోటలోజరిగిన ౭వ మహాసభలో"౧౬ వీరశైవమతము వేదాగమోపనిషత్తులచేత సంసిద్ధమైన స్వతంత్రమతమైయున్నది"అనియును౧౯౧౧ బెళగాంలో౯వమహాసభలో"౭వ వీరశైవధర్మము సనాతనము, వేదాగమోపనిషత్ప్రతిపాద్యమును, ఆచారమతపరిష్కృతమునునై యుండుటవలన ఆప్రకారము భక్తిశ్రద్ధాపురస్సరముగ ఏతన్మతీయులు వర్తింపవలె"ననియును, ౧౯౧౬దావణగెరెలోనిసభలో "౫ శ్రీకరభాష్యమును ముద్రించుచున్న శ్రీ కెపి, పుట్టణశెట్టిగారికి వీరశైవులు తోడ్పడుటయేకాక ఇట్టిమహాగ్రంథములప్రకటింపవలె"ననియును,౧౯౨౭ బెంగుళూరులో౧౬వసభలో "౫ వీరశైవులలో సంస్కృత వైదిక విద్యాభ్యాసమునకు ఉత్తేజనమునిచ్చుటకీసభవారు నిర్ధారించుచున్నా"రనియును ఈ తీర్మానములు వీరశైవమహాసభవారు చాటుచునేయుండిరి.

౧౯౨౫లో నిజాంరాజ్యమునపరభణిజిల్లా వసమత్నగర్‌లో ... వీరశైవమహాసభలో వీరశైవశాస్త్రవాదము జరిగెను— వీరశైవమతముయొక్క వైదికత్వము సామాన్యలోకమునకుగూడ తెల్లమైనదియు సుప్రసిద్ధము. ఈవిషయమును గూర్చి౧౯౩౩వ సంవత్సర డిసెంబరునెల జరిగిన వీరశైవమహాసభలో "౬ (అ) హైదరాబాదు సంస్థానము పంచాయితీ ... వీరశైవ... నిజాంసర్కారువారు వీరశైవుల పక్షమున న్యాయము నిర్ణయించినందులకు సర్కారువారిని ఈసభ అభినందించుచున్నది" యని ఘోషించిరి. దీనివలన౧౯౩౩వరకు వీరశైవమహాసభ కూడ వైదికమై సనాతనమైపవిత్రమైన హిందూధర్మము నవలంబించు ప్రాచీనాచార్యసంప్రదాయమును సంరక్షించుచున్నదని వేద్యము కాగలదు. వీరశైవమతీయులైన సమస్తజనములుకూడ తాముహిందువులమని చెప్పికొనుటయేకాక సర్కారుకు సంబంధించిన కాగితపత్రములలోను రిజిస్టరుడీడులలోను వ్రాసికొనుచును హిందూత్వమును నేటివరకు బాహాటముగ వ్యవహరించుచు చేయుచున్నారు.

వీరశైవమహాసభయను సంస్థ స్థాపింపబడి ౩౭వత్సరములు గడచినవి. అది మొన్నటివరకును స్వమతమునకు సంబంధించిన సమస్యలను విడదీసికొనుచు ముఖ్యముగ విద్యాప్రచారవిభాగములను ప్రోత్సహించుచు శాంతముగ సాగుచుండెను, అది సమస్తవీరశైవజనాంగమునకు ప్రమాణమైయధికారముననిర్వహించుస్థితికి రాలేదు, కాని "ప్రుద్ధికంటె పెళ్లిగన్న మేలుగదా" యన్నట్టులు నూతనవిద్యా[illegible]కొందరికిదిచెయొక్క లీలావస్తువుగా[illegible]సభజరిగినప్పుడెల్ల యొక తెరుకలోక[illegible]వ్యక్తమయ్యెడిది దీనిమూలమున వీరసభకుకొంత[illegible]రవముగూడ యేర్పడినది. ఇక ముందైనమునకు నిర్ణీతమైన పద్ధతికి రావచ్చునని యెప్పటికప్పుడు నిరీక్షించుచు దృఢమైనవిశ్వాసము లేకపోయినను అప్పుడప్పుడు ఈ మహాసభలో పాల్గొనుట కటాక్షించుచున్నది, కట్టుదిట్టములేని వ్యవహారము ఆ లేకపోగా ఇటీవల నీ మహాసభ కొందరివ్యక్తులయధికారములకులోబడుచు అల్లరిపేరిట క్రింద తయారగుచున్నందులకు విశేషముగ వీరశైవులందరును విషాదము నొందుచున్నారు.

వీరశైవమతము, ద్రావిడసంస్కృతికి చెందవలెనియొక యొకయద్భుతగాథను నేడు కొందరు నిలబెట్టబూనినారు. ఇట్టివారందరును ఈవాదమునకు సంబంధించిన వాఙ్మయమును గాని మతచరిత్రలను గాని యభ్యసించని పసిబాలురైయున్నారు. అందువలననీవిషయమును చర్చకురానీయక చిన్నచిన్న సభలలోను మహాసభలలోనువివిధములైన ఓట్లుపన్నాగములవలన తమయభిప్రాయములు మహాసభానుమతిని బడసినట్లును సత్యములైనట్లును పామరలోకమునకు చెప్పికొనుచు ఉబ్బితబ్బిబ్బగుచున్నారు. ఇంతవరకేయుండుచో క్షంతవ్యముకానవచ్చునుగాని యది శ్రుతిమించినరాగాలాపనలోనికివచ్చినది. ఒకరు "వీరశైవులమాతృభాష కన్నడ"మందురు మరియొకరు "వేదాగమములు మాకుప్రమాణములు కావ"నిరి."మాదిద్రావిడమతము సంస్కృతభాషతో అవసరములే"దనియొక లింగాయతపుంగవుడుసంగీతముచేయగా ఇంకసంకోచమెందులకని "మేము హిందువులముకాము, మామతము హిందూమతముకంటె వేరైనది భిన్నమైనది"అని ర[illegible]చేయుచు ౦ ౦దూమతముతోవిడాకులు ఇచ్చుకొనుటకో ఇచ్చుకొనటకోసిద్ధపడుచున్నారు, మా యాంధ్రవీరశైవులలో చాలమంది యిట్టియదృష్టవార్తను వినియుండరు. మొకనిట్టిరాగము నేపాడుమకొందరు శ్రీహైదరీగారితో డిప్యుటేషనుపై వెళ్ళినసందర్భమున 'విభూతి' పాఠకులకు వివరించియుంటిమి. దానియందు వీరశైవుల హిందూత్వమును స్పష్టపరచినదిగానగును ప్రస్తుతము వీరశైవమహాసభాసూత్రధారులు తమనాటకమును మరికొంత పల్లవించుకొనవచ్చిరి, మహాసభాపక్షమువమువది సాక్షాత్తుగా కాదు గాని, అట్టుగుఅందరువారే'మహాసభాధ్యక్షులు సభ్యులమన్న'వారు "బొంబాయి ప్రాంతమందలి వీరశైవప్రముఖు ఎ"అను నామమును ధరించి గడచినఆగష్టు ౨౧వతేదీని బొంబాయి గవర్నరు గారిని దర్శించి తమ డెప్యుటేషనుకు సంబంధించినవ్యాసమును సమర్పించినారు దాని యందలి సమస్తవిషయములను వివరించుటకిది సమయముకాదు "మేముహిందువులము మహమ్మదీయులు మున్నగువారికంటెభిన్నులమై యున్నాము. మాలింగాయతమతము కేవలము ప్రత్యేకతగలిగియున్నది"అనివారువిశదించిన యభిప్రాయమే ముఖ్యముగవిమర్శనీయమై యున్నది. వీరుహిందువులుకాకుండుటకు కారణములేవియో స్పష్టముగ వివరింపలేదు కాని హిందువులముకామని వీరుమిక్కిలిగ వాకొనుటకు సిద్ధపడినారనిమాత్రము గ్రహింపవచ్చును. చిరకాలమునుండి వీరిపూర్వపురుషులేకాక వీరునుమహాసభాపక్షమున మొన్నటివరకు హిందువులుగానే యుండిరి. అజ్ఞానము బృహన్నలగా మారినట్లు ఉపయోగించినదుండేదో వీరికిదోయిస్తున్నది. లేనిచో ఈలింగాయతపుంగవులు హిందూత్వమునువదలుకొని ద్రావిడగోవులుగా మారుట సామాన్యమైన విషయముకాదు, పోనీ వీరు హిందువులుకావట్లుగ ప్రభుత్వమువారు స్వీకరించి ద్రావిడత్వప్రసక్తిపేరుటతక్కమైనను గ్రహించినారా? అంటేఅది అసలేలేదు హిందువులముకామని ఎవరోఆక్రోశించినంతమాత్రమున వీరశైవుల హిందూత్వమునోజాలదు. ఎంతగా వీరు ప్రాధేయపడుటకు స్వార్థపిశాచము కారణముగాలేదనిచెప్పజాలము దీనికికొంతగాథయున్నది వీరశైవులలోకొందరుప్రభుత్వోద్యోగులును మరికొందరు అతిరాజభక్తులునున్నారు- వీరందరు ప్రభుత్వప్రేమను ఏవిధముగనైనను సంపాదింపగోరుచున్నారు ముఖ్యముదక్కనను దక్కనున్నను సరియే, కులమును మాత్రమువదలుటకు వీరు సిద్ధపడినారు. ఈ మాధప్రపంచముయొక్క స్వార్థద్రోహము లెక్కడ? స్వజాతికి విశ్వాసఘాతము గలుగజేయుచున్నవారిని పరజాతీయ ప్రభుత్వము స్వామిభక్తులుగానమ్మునట చిరకాలసహవాసముతరువాతనైనను ప్రభుత్వముయొక్క దృక్పథమున ఈవస్వాతంత్ర్యముగ గమనింపని ఈబుద్ధిక్రతువుల చేయనవచ్చును? హిందువులలో నుండియే తమమతీయులు వెనుకబడియున్నారనిచెప్పుట తప్పా? ఇట్టివిధముచో ఉద్యోగము దొరకదని ప్రభుత్వము ఎవరికైనఉపదేశించినదా? వీరశైవులు, వైదికదేవోపాసనచేయుచున్నారు కావున హిందువులనియే మేము దృఢముగ నమ్మియున్నాము వీరశైవమహాసభకు ఇట్టిసమస్యను పరిష్కరింపవలెనని ఇష్టము లేదు కావున నేవక్రమార్గమునుబట్టి ఈదుష్కర్మవచ్చుచున్నది ఇదిఓట్లబలముతో నిర్ణయించదగినవిషయము కాదు ఇతిహాసమును శాస్త్రమునుఎరిగినపండితులే ఎన్నటికైనను సిద్ధాంతపరచవలయును విషయము తెల్పుకొనువరకైనను తటస్థముగ నుండక హిందువులముకామని ప్రచారము చేయుటద్రోహమనియే మా తలంపు.

బొంబాయినగరమున ముందు డిసెంబరులో వీరశైవమహాసభజరుగనున్నదట! అప్పుడైనను మిక్కిలిమహత్త్వముగల ఈవిషయము నిష్కపటముగ విచారింపబడునో లేదో తెలియదు. ఆంధ్రవీరశైవులును కర్ణాటకమహారాష్ట్రములందలి అసంఖ్యవీరశైవసోదరులును ఈదుర్వాదమునుఖండింతురనియును, బుద్ధితోనాలోచింతురనియును మేము విశ్వసించుచున్నాము—ఈవిషయమును పత్రికలలోగాని, సభాముఖమునగాని చర్చించుటకు మేము సిద్ధముగా నుండగలము.

"విభూతి"పత్రిక (నవంబరుసంచిక)లో నిసంపాదకీయము,

కొందరువీరశైవులు హిందువులముకామని చెప్పుకొనుసంగతి వింతగానున్నది-ఇదివిశేషముగ పరిష్కరింపబడవలసినసమస్యయే! ఇకనైనను మహాసభాకార్యకర్తలు ఆలోచింతురు గాక!

గో.వ.]

ఆంధ్ర మహిళా సభాధ్యక్షురాలి పర్యటన

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహిళా మహాసభాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి రంగమ్మ రెడ్డిగారును కార్యదర్శినిగారగు శ్రీమతి సీతాకుమారిగారును ఆదివారం మధ్యాహ్నము ౧౧ గంటలకు నల్లగొండజిల్లా చేరి శ్రీమతి పులిజాల కమలాదేవిగారి ఇంట్లో బసచేసిరి. మధ్యాహ్నము నాలుగుగంటలకు వైదిక ప్రధానపాఠశాలలో స్త్రీలసభ జరిపినారు. బాలికలు, కత్తి, కర్ర, సాములు ప్రదర్శించినారు. ఆ తరువాత మనలను క్షణములో అతిచాకచక్యముగ ప్రదర్శించినారు. అధ్యక్షురాలు వారివిద్యాలాలోనిచూచినారు. పాఠశాలలకు విరాళము ఇచ్చినారు, ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు ఇట్టివిద్యయే కావలెనని ఉపన్యసించినారు. సీతాకుమారిగారు మహిళాసభతీర్మానములలోని విషయములనుగురించియు స్త్రీల సాంఘికాభివృద్ధిని గురించియు ఉపన్యసించిన తరువాత జిల్లాసంఘమునకు ఈక్రిందిఅధికారవర్గమును ఎన్నుకొనిరి—

నల్లగొండజిల్లా మహిళాసంఘము

శ్రీమతి ముష్పారం పద్మాబాయిగారు అధ్యక్షురాలు, కావిరె లక్ష్మీనరసమ్మగారు ఉపాధ్యక్షురాలు, పులిజాల కమలాదేవిగారు కార్యదర్శిని. ఎ. రుక్మిణీదేవిగారు సహాయకార్యదర్శిని మరి ౫గురు సభ్యురాండ్రును.

పిమ్మట మహిళాసభాధ్యక్షురాలు వారమధ్య ము మార్గదర్శనము పొందవలసినవిషయములనైన ఉపన్యసించి కృతజ్ఞతలతో సభముగించిరి.

సోమవారం ఉదయం జిల్లాసంఘసభ్యులతో మాట్లాడి స్త్రీలక్షణ్యము ఇతరచారిత్రక స్థలముల దర్శించి కొలనుపాకకు వెళ్లిరి.

కొలనుపాక

కొలనుపాకలో శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారెడ్డిగారి ఇంట్లో బసచేసి సాయంకాలము వారియింట్లోనే స్త్రీలసభజరిపినారు. చాలామంది పురుషులుగూడ వచ్చిరి. అధ్యక్షురాలికి శ్రీమతి కమలాదేవిగారు అభివందనపత్రము నిచ్చినతరువాత ఈక్రిందివారితో కొలనుపాక మహిళాసంఘము ఏర్పాటు చేసినారు.

౧. శ్రీమతి ఆరుట్ల కమలాదేవిగారు—అధ్యక్షురాలు, ౨. శ్రీమతి రంగనాయకమ్మగారు—ఉపాధ్యక్షురాలు, 3 శ్రీమతి అమ్మణమ్మగారు—కార్యదర్శిని. ౪. శ్రీమతి కమలమ్మగారు— సహాయకార్యదర్శిని మరి ౫గురు సభ్యురాండ్రు.

పిమ్మట సీతాకుమారిగారు మహిళాసభాతీర్మానములను వివరించెను. ఆ తరువాత అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాసముతో సభముగిసెను—అనంతరము, వారి జన రాత్రిపాఠశాలలను జూచినారు. సుమారు ఆరువదిమంది బాలురు ఎంతో ఉత్సాహముతో చదువుకొనుచున్నారు

మంగళవారము నాడు శ్రీ కమలాదేవిగారిచే నడుపబడుచున్న పాఠశాలను చూచినారు—ప్రస్తుత మాప్రభుత్వము వారిచేత సీలుచేయబడిన పాఠశాలస్వంతభవనముగూడ చూచినారు— లోపలనున్న సామానులు చెదలుపట్టి బూజు దుమ్ముతో నిండియున్నవి. భరియుగబ్బిలములు పావురములు నివాసమై సహింపరానిదుర్వాసనచేనిండియున్నది—ప్రభుత్వమువారు శీఘ్రముగ వారిభవన విషయమై విచారణ జరిపించగలరని నమ్ముచున్నాము

సాయంత్రము ౪ గంటకు బీబీనగరమునకుచేరి అక్కడి పాఠశాలను జూచి స్త్రీలసభజరిపి మహిళా మహాసంఘమును స్థాపించి హైదరాబాదు చేరినారు.

బీబీనగరములో గొప్పసన్మానము

(మా. వి) బీబీనగరం,౧౫—౩—౫౧గఫ. తేదీ ౩—౫౧ మంగళవారము సాయంత్రము నాలుగు గంటలకు కొలనుపాకనుండి ఆంధ్రమహిళా మహాసభాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి రంగమ్మ ఓబుల్ రెడ్డిగారు—కార్యదర్శినియగు శ్రీమతి యల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు కొలనుపాకనివాసస్థురాలయిన శ్రీమతి ఆరుట్ల కమలాదేవిగారు, ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డి గార్లును ఈగ్రామము నకు మోటారుపైనవచ్చినారు. నాడు వి.పి. ముకుందగుప్తాగారు ఎదురేగి తీసికొనివచ్చి వారిగృహమున బస ఏర్పాటుచేసిరి. ఫలాహారానంతరము అయిదుగంటలకు ఇక్కడ ప్రజలచేత నడుపబడుచున్న బాలికాపాఠశాలను చూచి అక్కడినుండి సభఏర్పాటుచేసిన కిరాణాయము సకు వెళ్లిరి—సమావేశమునకు ఒకవందస్త్రీలు దాదాపు ఇన్నిమంది పురుషులువచ్చిరి—ప్రప్రథమమున శ్రీమతి అన్నపూర్ణ, బాలామణిత సేబాలికల ప్రార్థనతో శ్రీ ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డిగారు మహిళాసభాధ్యక్షురాలిని కార్యదర్శిని గారిని సభకు పరిచయము చేసి వారియొక్క సేవను తెలియజేయుచు శ్రీమతి రంగమ్మ ఓబుల్ రెడ్డిగారిని సభాధ్యక్షత వహించవలయునని కోరిరి— తరువాత వి. ముకుంద్—గుప్తాగారు రంగమ్మగారు అధ్యక్షత

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల నిజామాబాదుజిల్లాపర్యటన

కామారెడ్డి, బహమన్ ౬

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు, అర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి, స్థాయిసంఘసభ్యులు డి నారాయణరెడ్డి (నిక్కనూరు) గార్లతో ౪ బహమన్ ఆదివారంరాత్రి నిక్కనూరునుండి బయలుదేరి కామారెడ్డిచేరిరి— ఆరోజురాత్రి కామారెడ్డిలోనేయుండి మరునాటిఉదయము మాచారెడ్డిమీదుగా చినజచ్చపేటకు చేరిరి— గ్రామరైతుల సమావేశము జరిగెను—అందురైతులు కొంతమంది పటేళ్లవల్లను ఇతరఇబ్బందులవల్లను పడుచున్న కష్టములను శ్రీ అధ్యక్షులవారికి తెలుపుకొనిరి— తర్వాత శ్రీ అధ్యక్షులవారును, శ్రీ ఆళ్వారుస్వామిగారును ఆంధ్రోద్యమకార్యక్రమము, ఇంతవరకు రైతులకై చేసిన ప్రయత్నములు, చేయతలచిన కార్యక్రమము విపులీకరించిరి— యిక్కడికి చుట్టుపట్లనుండి కొందరు రైతులుకూడ వచ్చియుండిరి—

ఇక్కడినుండి సాయంత్రం బయలుదేరి సమీపగ్రామమగు అంకారిపేటకు చేరుకొనిరి. గ్రామరైతులు, పనిపాటలవాండ్లు సమావేశమైరి— శ్రీ అధ్యక్షులవారును, ఆళ్వారుస్వామిగారును, రైతులకు న్యాయరీత్యా భూమిపై కలుగవలసిన హక్కులను, వెట్టి, వర్తకుల స్వాతంత్ర్యమునుగురించియు ఆంధ్రమహాసభవారు అప్పుడప్పుడు చేసియుండిన యితర చేసినతీర్మానములను చదివి వినిపించిరి.

మహబూబునగరంజిల్లా ఆంధ్రజన సంఘ చతుర్థ మహాసభ

అర్థ్మకూరుసంస్థానములో చేరిన బండ్రపల్లి గ్రామములో జిల్లాచతుర్థమహాసభ ఇదివరలో ప్రభుత్వమునుండి ఆజ్ఞ దొరకనందుచే జరుగలేదు— ఇప్పుడుఆజ్ఞ దొరికినది— తేది నిశ్చయించబడుటకై కార్యనిర్వాహకసభ ౨౫—౩—౫౧గఫ—తేది సమావేశమగును. అట్టి సమావేశానంతరమున ఇతర వివరములు తెలియగలవు.

అనాథప్రేత సంస్కారము

వరంగల్లులో ఉడిపెంబరుగగుతేదిన ముత్తమ్మ అను నామె మరణించగాఎవరును శవసంస్కారమునకు పోలేదు—శరీమాబాదు మద్యపాననిరోధకసంఘ కార్యదర్శికి ఈసంగతి తెలియగానేవారు స్వచ్ఛందసేవకులతో పోయి చందాలతోరూపాయిన్నర చేర్చి, అకవముపైకప్పు కుగానుండిని రూ౫ మల్లెమ్మ మొత్తము ఆరూపాయిలతో కట్టెలు, పూలహారాలు, బుక్కగులాలు తెచ్చి భజనలతో పాపక్కొండచెరువుకు గొనిపోయికాలబెట్టిరి. ఈ ముత్తమ్మకు బంధువులెవ్వరులేరు. అక్కడఆమె ౧౫సంవత్సరములనుండి వారింటవీరింట పనిచేసి కొనిబ్రతుకుచుండెను,ఈముద్యఈ మెజబ్బుపడగా ఆమెదిక్కులేకుండ అక్కడిదేవాలయపు రథశాలలో దినాలుగడిపెను.

కవాలపన్ను

కరీంబాదలో నైజామ్ తేదిన మల్లయ్య అను వతను చనిపోయినప్పుడు పీనుగపన్ను మలాగీరుదారుగారిమనుష్యులుతీసికొని శవదహానానికి అనుజ్ఞ నిచ్చిరి—ఈపన్ను వసూలుకు తమకు అధికారమున్నదన్నారు—ఇక్కడబంచరాయమాత్రము వసూలు చేయుటలేదు.

వహించవలయునని కోరరు ఆరుట్ల కమలాదేవిగారు ప్రజలలోచేయుచున్న సేవ వారిదీక్షను సభికులకు తెలియజెప్పిరి—రంగమ్మగారు కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టుచుండ అధ్యక్షపీఠ మలంకరించిరి— అధ్యక్షురాలుగారికి శ్రీమతి సరోజినిదేవిగారు ఈక్రిందివిధముగ సన్మానపత్ర మొసంగిరి

"మీయాధ్యక్షకాలములో మన ఆంధ్రస్త్రీలలో మంచిప్రబోధము లిగి ఆంధ్ర నారీలోకమంతయు అభివృద్ధికిరాగలదని నా దృఢవిశ్వాసము—ఇదివరలో మహిళామహాసభ అధ్యక్షురాండ్రు ఇతరగ్రామములలోపర్యటనముచేయుండలేదు—మీరారటులకాక పల్లెలలోపర్యటనముచేయుచు స్త్రీలఅభివృద్ధికై పాటుబడుటయు సంతోషకరమైనవిషయమేకాక రాబోవుఅధ్యక్షురాండకుకూడ మార్గదర్శకురాలైనదునకు మేము సంతోషించుచున్నాము" తరువాత అధ్యక్షురాలు తమ ఈవిధముగ గొప్ప చేసియుండిరికాని అంతపెద్దగొప్ప సేవచేసియుండలేదనియు ఇక్కడపాఠశాలచూడగనె మాకు చాలాఆనందముకలిగినదనియు స్త్రీలువిద్య నేర్చుటకు అత్యంతఅవసరమనియు స్త్రీలఅభివృద్ధిమార్గములు నాల్గుపదిహేను నిమిషములకు మించి మాట్లాడిరి—తరువాత శ్రీమతి ఆరుట్ల కమలాదేవిగారుమాట్లాడిరి—తరువాత శ్రీమతి బాలామణి అన్నపూర్ణ దట—మి—న్యజల ణి విద్యనుగురించి ఉపన్యసించిరి యల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు ఒకగంటవరకు బాల్యవివాహములు విత వివాహములు స్త్రీవిద్య స్త్రీల హక్కులు వివిధవిషయములపై ఎంతోవిపులముగా ప్రజలకుఆహ్లాదకరముగామాట్లాడిరి—ఇక్కడ మహిళాసంఘము స్థాపించవలయునని అధ్యక్షురాలు గారు సీతాకుమారి గారుమాటించగనే ఇక్కడ మహిళాసంఘము స్థాపించిరి,

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ మార్గశిర బ॥౩౦

గురువారము

ఆదర్శ గ్రామాలు

హైదరాబాదురాష్ట్రములోని గ్రామాలస్థితి తృప్తికరముగాలేదు దీనినిగమనించియే ప్రభుత్వమువారు గ్రామపునర్నిర్మాణ ప్రణాలికను సాగించుచున్నారు. అందులకు వారికిధన్యవాదములియ్యవలెను. గ్రామాలలో సంచారక వైద్యులనుపంపుచున్నారు.సినిమాలద్వారా ఆరోగ్యప్రచారముచేయుచున్నారు వేలకొలదిగా బావులనుగ్రామాలలోత్రవ్వించుచున్నారు. ప్రతితాలూకాలో ఒకఆదర్శగ్రామమును సిద్ధముచేయుచున్నారు. ఇవన్నియు నిజముగా ప్రశంసనీయమగు కార్యములు ఈకార్యములలోప్రజలు సహకారమును చూపవలెను. మనరాష్ట్రములో దాతలకు కొదువలేదు. ధనికులు తమద్రవ్యాన్ని గ్రామాల సౌకర్యములకై వినియోగించవలెను. ప్రభుత్వమువారొక్కరే యీకార్యమును సాగించవలెనను భావనఉండకూడదు. ప్రభుత్వోద్యోగులును తమప్రజలనుప్రేమించి వారియందు సానుభూతిని ఆదరణను చూపుచుండవలెను. కొన్నిస్థలములలో అట్టియుద్యోగులుకూడాకలరు. సర్. టాన్కరుగారు కొన్నిఏండ్లక్రిందట రాయచూరు జిల్లాపై తమదృష్టినిప్రసరించిరి.అచ్చటిలోపములను వారువ్యక్తపరిచి ఆజిల్లాలో చేయవలసిన అభివృద్ధిప్రణాళికను సిద్ధముచేసి ప్రభుత్వాంగీకారమునుపొందిరి తత్ఫలితముగా రాయచూరుజిల్లాలో త్రాగుడునీటి వసతులు, రోడ్లు, ఆరోగ్యసౌకర్యములు ఇవన్నియు చాలాప్రశంసనీయముగా వృద్ధిపొందింపబడెను.

ఇటీవలప్రభుత్వమువారు గ్రామపునర్నిర్మాణవిషయమై మంచిశ్రద్ధవహించుచున్నారు. ఇదిచాలా అవసరమగుకార్యము. మనగ్రామాలలో పెక్కుతావులలో మురికి,జాడ్యము, అనారోగ్యము అవిద్య, నిండియున్నవి పీటికితోడుగా రోడ్లయొక్కయు టప్పాయొక్కయు సౌకర్యాలుసరిగాలేవు. గ్రామమందలిజనులకు ముఖ్యముగా బాలబాలికలకుఆనందము, ఆరోగ్యము,కలిగించుఖేలనస్థలములును పరికరములును లేవు విద్యావంతులైనవారు గ్రామాలకుపోవుట కిచ్చగించరు జనులయిండ్లు గాలివెలుతురులేనివై అనారోగ్యమున అవకాశమిచ్చుపద్ధతులపై కట్టబడినవి. వీధులపారిశుద్ధ్యమునకేర్పాట్లులేవు. గ్రామములోపలను గ్రామముచుట్టును ఇండ్లచుట్టును మలినము మురికిపెంటలునిండియుండును. అంటుజాడ్యములలో ముఖ్యముగా నారులు, చలిజ్వరము టైఫాయిడ్, కలరా, మున్నగునవి గ్రామాలలో వ్యాపించుకొనిన జనులకుచాలానష్టములు కలిగించుచుండును. ఈకారణాలచేత ఇంకను ఎంతయోకష్టపడి జనులలోని యీలోపాలను తొలగించవలసియుండును.

రాయచూరుజిల్లాలో లింగుసూగూరుతాలూకాలో ఎక్లాసుపూరుఅను ౭౦౧ జనులుండుగ్రామమును ఒక ఆదర్శగ్రామముగా ఆజిల్లాలో నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారు ౧౯౪౦ నుండి మంచిప్రయత్నములుచేయుచున్నారని డై ౨౭ వనాటి దక్కన్ప్రభాత్ అనుకర్ణాటపత్రికలో అబ్దుల్ బాసితుబేగు హెచ్.సీ.యస్ అను అధికారిగారు వివరించి వ్రాసితెలిపియున్నారు ఆగ్రామమందు ప్రాతయిండ్లను పడగొట్టి క్రొత్తనమూనాయిండ్లను కట్టించిరనియు రోడ్లనువేసినారనియు, మురికిగుంటల పూడ్చినారనియు, సహకారసంఘమును స్థాపించి రైతులకు తోడ్పడుచున్నారనియు, ఒకడాక్టరును ఏర్పాటుచేసి గ్రామజనులకు మందులిప్పించుచున్నారనియు, ఆరోగ్యాదులనుగురించి జనులకు ఉపన్యాసాలిచ్చుచున్నారనియు, తెలిపినారు ఇంతేకాదు. ఆగ్రామములోనలుగురుదాతలు ౪౫౦౦ రూ॥ ఉచితముగా ఇచ్చిరట దీనితోనాలుగుగదులుకట్టి అందు నేత, బొమ్మలుచేయుట, అనుపరిశ్రమలుస్థాపించినారట అన్నింటికన్న విశేషమగువార్తయేమనగాఅక్కడి పట్వారీగారు ఒక పెద్దబడినికట్టించినారట. అందుఇప్పుడు ౭౦ మందిచదువుచున్నారు. మరియు అందరికిని నిర్బంధవిద్య చెప్పింపజూచుచున్నారు. పైగా ఒక రాత్రిపాఠశాలను నడుపుచున్నారు అందు 30 మంది వయోజనులు చదువుచున్నారు. బాలురకు ఖేలనస్థలము నేర్పాటుచేసి ఖేలనపరికరముల స్థాపించినారు ఒకవ్యాపారి బాలురకు ఉచితముగా బట్టలపంచిపెట్టుచున్నాడు ఇంకొకవర్తకుడు వారికుచితముగా సబ్బులనుపంచిపెట్టినాడు ఇంకను వ్యవసాయమునకు మంచివిత్తన సహాయము ఆదర్శమగుఎరువు గుంటలనిర్మాణము మున్నగునవి చాలాచేసియున్నారని పైఅధికారిగారు వ్రాసినారు. ఇదంతయు బాగున్నదికాని ఇండ్లుకట్టించినదాతలును- బట్టలుమున్నగునవి దానముచేసినదాతలును పైఅధికారిగారి వ్రాతలోఎందుకో అనామధేయులైయున్నారు వారి పేరులనువ్రాసి తెలుపవలసియుండెను

పై విషయాలనుబట్టి మనకు చాలావిషయములు గోచరించుచున్నవి గ్రామజనులే విశేషవ్యయమును భరించినారు గ్రామానికి ఆటస్థలమును ఖేలనవస్తువులు సమకూర్పబడినవి ఒక వైద్యుడున్నాడు మందులిచ్చుఏర్పాట్లుజరిగినవి విద్యకై నిర్బంధపు ఏర్పాటు చేయనున్నారు. గ్రామపారిశుద్ధ్యము బాగుగా విచారించుకొనబడుచున్నది- ఇవన్నియు మనరాష్ట్రములో ప్రతిగ్రామానికిని అవసరమైనవే. ఈవిధమైన ఏర్పాట్లకు ఆయాగ్రామాలవారును పై ఎక్లాసుపూరు దాతలవలె అధికారుల ప్రోత్సాహమును సుభూతి కలిగినచో సహాయపడగలని మావిశ్వాసము రాష్ట్రమంతయు ఎక్లాసుపూరువంటి గ్రామాలతోనే నిండియుండునట్లుగా ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును నాయకులును, అందరును సమానముగా పరస్పరసానుభూతితో ప్రయత్నించి కృషిచేయుదురని కోరుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు నగరాలలో కూరగాయలుదొరకుట కష్టమైపోయినది- అందుచేత ప్రభుత్వమువారు బయటినుండి అవి దిగుమతి అగుటకు సౌకర్యాలనుఏర్పాటుచేసినారు ఔరంగాబాదుమండివచ్చు కూరగాయలపై రైల్వేరేట్లు తగ్గించినారు- ఒకసంవత్సరమువరకు పెలూనుండి కూడా హైదరాబాదు సికింద్రాబాదువరకు వచ్చు కూరగాయలపై మామూలిక్లైలుచార్జీలలో మూడవభాగముమే తీసుకొనబడును

రాయల్ ఇండియన్ నేవీలో చేరదలచినవారు ౧౯౪౨ జనవరి ౧౯ వరకు అర్జీలు చేరవలెను-వివరములకొరువారు ఫెడరల్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కార్యదర్శి ఢిల్లీఅని వ్రాసి తెలుసుకొనగలరు.

మహబూబుకాలేజి వార్షికోత్సవము గౌ॥ రసిడెంటుబహద్దరుగారి యాజమాన్యమున ౧౭ డిసెంబరునాడు జరిగెను- ఆసందర్భములో గౌ॥ రసిడెంటుగారు యుద్ధమునకుగాను అందరును సహాయముచేయ వలసిన బాధ్యతనుగురించివివరించి చెప్పిరి- కాలేజీపక్షాన వినోదాలు బహుమానాలు అన్నియుమానుకొని దానినుండి మిగిలినసొత్తాన్ని యుద్ధానికై యిచ్చినందులకు గౌ॥ రసిడెంటుగారు తమకృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి

హైదరాబాదులో నూతనముగా స్థాపితమైన లలితకళాపాఠశాలను మహామాత్యులవారుదర్శించిరి-వారివెంట నవాబు మెహిదీయార్జంగుబహద్దరుగారుండిరి-వీరు రెండున్నరగంటలకాలము పాఠశాలనుదర్శించి తమ ఆమోదమును వెలిబుచ్చిరి

హైదరాబాదునగరములో స్టాన్లీబాలికాపాఠశాలయొక్క నూతన భవనముల ప్రవేశోత్సవమును ప్రధానామాత్యులవారిచేత ౧౬ డిసెంబరునాడు కావించిరి- నవాబుగారు ఆ పాఠశాలవారు మనరాష్ట్రములో బాలికావిద్యకై చేయుచున్న సేవను చాలా ప్రశంసించిరి- ప్రభుత్వమువారు సెలకు ౭౫౦౦రూపాయలు ఈపాఠశాలకు ఇచ్చుచున్నందులకు ఈసాలలో మంచిపరీక్షాఫలితములుకలుగుచున్నందులకు చాలా సంతోషమును వెలిబుచ్చిరి

నాందేడులోని అజంజాహీ నేతమిల్లులో కూలీలు ఎక్కువకూలీయియ్యవలెనని సమ్మెకట్టి పనిమానివేసి ఒక వారముదినములయ్యెను-పోలీసువారుమిల్లులపై పహరా యిచ్చుచున్నారు సమ్మెను పరిష్కరించుటకు అధికారులు ప్రయత్నాలు చేయుచున్నారు

౨౧ డిసెంబరునాడు క్యాసెండ్ సంఘమువారు వార్షికోత్సవమును జరుపుచున్నారు

హైదరాబాదు రెడ్డిహాస్టలులో ౧౪ డిసెంబరు నాడుసాయంకాలము యాదవసంఘమువారిచే ఏర్పాటుచేయబడిన గీతాజయంత్యుత్సవము జరిగెను అనేక స్త్రీలునువచ్చియుండిరి- హాలంతయు సభ్యులచేనిండియుండెను-రాజాబహద్దరు వెంకటరామారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించవలసినవారైయుండిరి-కాని వారికి జబ్బుచేసియుండినందున రాజాలవందున శ్రీవల్లూరినూర్యనారాయణరావుగారు అధ్యక్షులైరి-శ్రీపండిత శేషాచార్య రామానుజస్వామిగారు గీతాప్రాశస్త్యమునుగురించి మాట్లాడిరి- సురవరప్రతాపరెడ్డిగారు గీతాజయంతి కార్తీక అమావాస్యనాడు చేయవలెననియు గీత లోకసంగ్రహానికేర్పడిన సర్వమతగ్రంథమనియు తెలిపిరి-పండిత వినాయకరావు విద్యాలంకారుగారు గీతకు లౌకికవ్యవహారానికుండుసంబంధాన్ని తెలిపిరి- అచ్యుతరామయ్యగారు గీతను ప్రతిహిందువు కూడా మననముచేయవలెనని తెలిపిరి-ఆర్యసమాజభజనికులిద్దరుభజనచేసిరి అధ్యక్షులవారు సభను రాత్రి౧౦గంటలకు ముగించుచు గీతాప్రాముఖ్యమును గురించి కొన్నిమాటలలో తెలిపిరి-

గౌ॥రెసిడెంటుగారు గ్రద్దివారి చికిత్సను తిలకించిరి

ఒక తుపద్రోలాపోయగాలో ధగయ పెరిగెందుకు తీతాకెక్కినగాజులవ్వాదలెవని సైనికపరమువారు తొందరజేసిరి కాని పోయగావారం గీకరింపకేకు అందుపై సేవలోనిభటులుహాస్టాల్ చేసినారు, తర్వాత వారు నవాబుగారికివేడుకవెళ్ళి తామికోరికలను తెలుపుకొనిరి నవాబుగారు సుముఖులైవారికేపోయినమున్ ఎక్కువజీతాలిత్తుమనిచెప్పినారు-

---

గాజకీయ ఖైదీయగు హీరాలాల్ కోటీచాగారి ఆరోగ్యము సరిగాలున్నా నాలేనా అని విచారించుటకు మూడువారాలపాటు ఉస్మానియాహైద్యాలయములో ఉంచిరనియు వైద్యులుఆతనినిపరీక్షించి ఏజాడ్యమున్నూలేదని తెలిపిరనియు వారు ఆరోగ్యముగాఉన్నారనియు ప్రభుత్వప్రకటనకాఖవారు ప్రకటించుచున్నారు

౧౫బహమన్ నాడు ధాన్యముధరలు పెరుగకుండా ఏర్పాట్లుచేయుటకై సాహుకారులసంఘమువారు ఆలోచనచేయునిమిత్తము కమిటీ చేయనున్నారు-

ఫిల్ము అనుపేరుతో నడుచుచుండిన ఉర్దూవారపత్రిక యిక ముందు సల్తనత్ అను పేరుతో నడుచును-

స్వామియోగీశ్వరానందఅను ఢిల్లీకాంగ్రెసు నాయకులు హైదరాబాదుకువచ్చి ఘూర్ గారి యింటిలో దిగియున్నారు-

హిందూస్థానకాంగ్రెసు అధ్యక్షులైన రావుసాహెబ్ శ్రీనివాసచారిగారు హైదరాబాదుకు ౧౯ డిసెంబరునాడు వచ్చుచున్నారు-

గ్రామముల సంస్కరణసంబంధములో సహాయముచేయుటకు హైదరాబాదులోనిస్త్రీలు ఒక వినోదప్రదర్శనము చేసిరి-అందు ౧౨౦౦ రూపాయలు వసూలయ్యెను ఈవిషయములో శ్రీవిరాయకరాణిగారు ముఖ్యశ్రద్ధవహించి సహాయపడిరి

గ్రద్దివారి చికిత్సకుగాను సహాయార్థముగా ఈక్రిందివారుచందాలు దానముచేసినారు

కలీముద్దీన్ అన్సారీగారు	౫౦ రూ
సయ్యద్షాఅబ్దుల్ హైగారు	౧౦౦ రూ
సయ్యదబ్దుల్ జబ్బార్ గారు	౫౦ రూ
రామదయాలుగారు	౧౦౧ రూ
ముహేశగీర్జీగారు	౧౦౧ రూ
రాంగోపాలుగారు	౧౦౦ రూ
మొహియుద్దీన్ అహ్మద్ సాబ్ (పాతనాజిం కరోడ్గిరి)	౧౦౧ రూ
మౌలాబక్షుగారు	౧౦౦ రూ

౧౯ డిసెంబరు శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము ౬గంటలకు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయములో శ్రీచిలుకూరివీర. శంకరరావుగారు హిందూస్థానీగానకాలక్షేపము చేయుదురు.

హిందీప్రచారసభవారు హైదరాబాదురెడ్డి హాస్టలులో ౨౩ డిసెంబరునాడు సాయంత్రము ౫గంటలకు రాజాప్రతాపగిర్జిగారి అధ్యక్షతలో హిందీప్రచారసభ చేయుదురు అలహాబాదు ప్రొఫెసర్ గారగుడాక్టర్ బాబూరాం సక్సేనాగారు ఉపన్యసింతురు.

గ్రద్దివారిచికిత్సచేసిన డాక్టర్ మధురాదాసుగారు ౧౯ డిసెంబరునాడు వెళ్ళిపోవుచున్నారు. వెళ్ళుటకుముందు ముఖరం నిజాంగారు వారికి దర్శనమిచ్చుచున్నారు

డాక్టరు జయసూర్యానాయుడుగారు సరోజినీనాయుడుగారికుమారులు జయసూర్యాగారి భార్యజర్మనువనిత, ఆమెబహుకాలము జబ్బుపడి ౧౨డిసెంబరునాడు చనిపోయెను-

కాసున్న చారిత్రక కాంగ్రెసు ఓరియంటల్ కాంగ్రెసులోని ముఖ్యోపన్యాసాలు రేడియోద్వారా వినిపింపబడును- ౨౦ డిసెంబరునాడు ౮- ౦ నుండి ౯-౫౦వరకు౨౧నాడు౨౨నాడు సుమారుమించుఅదేటైములోనువినిపింప బడును-

డాక్టర్ వీ-ఆర్ రెడ్డిగారు ౧౯ డిసెంబరునాడు హైదరాబాదువచ్చుచున్నారు

గృహదహనం

(ఓ-వి) మాదెనపల్లి డిసెంబరు ౧౦

మాదెనపల్లిగ్రామం వరంగల్ తాలూకాలో చేరిన ఒక చిన్న గ్రామం నిన్నరాత్రి సుమారు ౧౦గంటలకు అకారణపుపోకిరాడుఅను ఒకహరిజనుడు-తప్పత్రాగి తమ్మునితోకలహించి యిల్లు తగులబెట్టెను-వాండ్లఅన్నదమ్ములవిమరియువాని యిల్లువాలుగుయిండ్లు కలిసిపోయెను-సదరు పోకిగాడు తాటికమ్మకునిప్పుఅంటించి వాలుగుయిండ్ల మార్గముఅంటుపెట్టి శివమెక్కినవానివలెనున కత్తిత్రిప్పుచుగ్రామజనులను యెవరినిదగ్గరకు రానుండా కరిమిచేసెను- పాపము, వాండ్లబట్టలు కొద్దిగా ధాన్యము తగులబడి ఓలబల్లవిచుచుటకునీడలేక అల్లాడుచున్నారు

ఆంధ్రమహాసభా కార్యకారిణీ సభా సమావేశము

హైదరాబాదు బహమన్ ౧౧,- వృషసం॥ మార్గశిర బ॥ ౯ (౯-౩-౫౧౧) శుక్రవారముఉదయము ౫౦-౧౦-౩౦లకు ఆంధ్రమహాసభస్థాయిసంఘకార్యాలయములో కార్యకారిణీసభ సమావేశముజరిగెను

తీర్మానములు,-

౧-౧౮ బహమన్ ౧౩౫౧ శుక్రవారమునాడుజరుగనున్న స్థాయిసంఘ సమావేశములో,

౧-కొలమానపరిస్థితులు,

౨-రాజ్యాంగసంస్కరణలు,

౩-జాగీరులకుసంబంధించినచిత్తుకానూను

౪-కౌలుదారులకు

గురించి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుటకై నిశ్చయింపబడెను

౨-ఈసంవత్సరము ఆంధ్రమహాసభా ప్రాథమికసభ్యత్వమునుముగించుటకు వృషసం॥ మాఘశు-౧౫ (౩౦ఇస్ఫందార ౧౩౫౧) ఆదివారము కడతేదిగా నిర్ణయించనైనది-

౩-అష్టమాంధ్ర మహాసభాహ్వానసంఘ ఆదాయవ్యయములను పరిశీలించుటకు ఆడిటరునియమించుఅధికారము అధ్యక్షులవారికిచ్చుచుతీర్మానించనైనది

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల పర్యటన

(ఓ-వి)

హైదరాబాదు, బహమన్ ౧౧-

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీరావినారాయణరెడ్డిగారు, అర్గనైజింగుసెక్రటరీగారితో కామారెడ్డితాలూకా పర్యటనము ముగించుకొని ౭-బహమన్ సంగళవారమునభ్యాహ్నము ౫౦౧౧-౩౦లకైలులో నిజామాబాదు చేరుకొనిరి స్టేషన్ వద్దమహాసభకార్యకర్తలు స్వాగతమొసగిరి-ఈరోజు సాయంత్రమువరకు ముఖ్యకార్యకర్తలతో ఉద్యమవ్యాప్తినిగురించి మాట్లాడిరి-రాత్రికిరెడ్డిబోర్డింగునకువెళ్లి వీక్షించిరి

౭-బహమన్ బుధవారమునాడు ఉదయము బోధన్ తాలూకువెళ్ళి, అక్కడిదక్కన్ ఫ్యాక్టరీనివీక్షించి, నక్కరపైరులు సేద్యముచేయురైతుల కష్టములనువిచారించిరి- తిరిగి సాయంత్రమువరకు నిజామాబాదు చేరుకొనిరి

౮-బహమన్ గురువారమునాడు ఉదయము ఆర్మూరుచేరుకొని డిచ్పల్లిమీదుగా ౯-బహమన్ శుక్రవారమునాడు ఉదయమువరకు హైదరాబాదునకు విచ్చేసిరి

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘం

(సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు)

౨౨ బహమన్ ౧౩౫౧ గురువారమునుండి ౨౯ బహమన్ గురువారమువరకు ఈరెండు రోజులలోనహా తెలంగాణములో వెట్టిచాకిరివారముజరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది ఈవెట్టివిషయములో ౧౫ సంవత్సరములక్రితమే ప్రభుత్వమువారు నియమములు ఏర్పాటుచేసినప్పటికిని ఆచరణలో ప్రభుత్వోద్యోగులే భిన్నించుచున్నారు అందువలనప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞలను లేదనేగారిలకు ఎటువంటిపంటవారికి న్యాయముకలుగజేయుటకు వివ్యుక్తధర్మమనిరలచి ౧౫ ఆశ్వన్ నాటి ఆంధ్రమహాసభా కార్యకారిణీసభవారు ఈకార్యక్రమమును నిశ్చయించిరి కావున జిల్లాతాలూకా, పట్టి గ్రామసంఘ కార్యకర్తలను, యితరకార్యకర్తలను, పైతేదీలందు వివిధగ్రామములలో బహిరంగసభలమూలమున ప్రచారముచేయవలయును ఏతేదీన ఏగ్రామమున బహిరంగసభ జరిగెది ౫ రోజులకుముందే ఆలీఫ్ ఫారముప్రకారము మీజిల్లాతాలూకాదారుగారికి తెలుపవలయును,బహిరంగసభజరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపెట్టినచో తేగారివారి విధులకువెళ్లి ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞలను నియమములనుచదివి, వివరముగా వినిపించవలెను-

వ అళ్వారుస్వామి

భువనవిజయ సప్తాహము.

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయ కార్యక్రమము

ఆంధ్రసామ్రాజ్యము నఖండవైభవముతో నేలి యాంధ్రసారస్వతమున కపారసేవజేసిన శ్రీకృష్ణదేవరాయల జయంతి ప్రతిసంవత్సరము హైదరాబాదు సుల్తానుబజారులోని మానిలయమున ప్రత్యేకముగా జరుగుచున్నది. ఈసంవత్సరము కూడ ఆది వెంకటరమణ దేవాలయములో జరుగును. ఆజయంతిసందర్భమున మన "ఆంధ్రభోజుడు" తన "భువనవిజయవిద్యాపరిషత్తు" ద్వారమున గావించిన కళాసారస్వతసేవను సమగ్రముగ సింహావలోకనము చేయ సంకల్పించుచున్నాము. తెనుగు తల్లియను పోషణయందలి సారస్వత సప్తాహమునకు ప్రజాసామాన్యమునకు గలిగిన ప్రబోధమును ఉత్సాహమును, గుర్తించిన పలువురాంధ్రప్రముఖుల ప్రోత్సాహమే, యీసంవత్సరముగూడ నీజయంతిసందర్భమున "భువనవిజయసప్తాహము" పేరతో సారస్వతవారమును జరుపుటకు నున్ముఖులజేసినది. ఈసప్తాహమున ఈ క్రింది కార్యక్రమమున సూచింపబడినట్లు రాయలనాటి సాహిత్యవైభవముతో బాటు సాంఘిక చారిత్రక కళా-మత-సంస్కృతివిషయములను సింహావలోకనము చేయబడును-సంపూర్ణమైన కార్యక్రమము ముందు అందజేయబడును-

ఇట్టిపవిత్రోద్యమము ద్రవ్యసాధ్యము కావున ఆంధ్రమహాజనులెల్లరును చేదోడయి "భువనవిజయసప్తాహమును" విజయవంతముగ జేయుటకు శాశ్వతసహాయపడవలసియున్నది. ఇందులకు గాను ఏర్పడిన "ఆహ్వానసంఘము"న సభ్యులగువారు ఒకరూపాయకు తక్కువగాని విరాళము నీయవలసియుండును- యావదాంధ్రదేశమునకును ప్రప్రథమమునజరుగు ఈ సప్తాహముయొక్క ప్రాశస్త్యమును గుర్తించి పోదరాంధ్రులిందు పాల్గొందురని నమ్ముచున్నాము

కార్యక్రమము

౧. దినము

౧ ఆధ్యక్షుల యుపన్యాసము
౨ వేణుగానము-

౨. దినము

౧ విజయనగరసామ్రాజ్య సంగ్రహచరిత్ర-
౨ శ్రీకృష్ణదేవరాయలు- కవి, సార్వభౌము-
౩ ఆధ్యాత్మ-తరంగ కాలక్షేపము-

౩. దినము

౧ సాహిత్యమునుబట్టి రాయలనాటి సాంఘికజీవనము-
౨ మనుచరిత్ర-పారిజాతాపహరణములలోని ప్రతిభాసౌందర్యము-
౩ ఫిడేలు వాద్యము

౪. దినము

౧ విజయనగరసామ్రాజ్యమున మతసంస్కృతుల అభ్యుదయము-
౨ అష్టదిగ్గజముల కావ్యకళ
౩ సితారువాద్యము-

౫. దినము

౧ రాయలనాటి కళాశిల్పములు-
౨ నాట్యము-
౩ హార్మోనియము వాద్యము

౬. దినము

౧ రాయలకాలపు విస్మృతకవులు-
౨ నాట్యము-
౩ విజయనగరసామ్రాజ్యమునాటి వీరపురుషులు-
౪ జంగము కథ-

౭. దినము

రాష్ట్రీయ కవిగోష్ఠి-

ఇట్లు,
శ్రేయుడు,
బిదురు వెంకటశేషయ్య
గౌ. కార్యదర్శి
౧౫-౧౨-౪౧

భరతనాట్యము

హైద్రాబాదు వై. యం. సి. ఏ హాలులో ౧౯ డిశెంబరు శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము ౬-౧౫గంటలనుండి తాండవకృష్ణ గారును,శర్మ గారును భరతనాట్యప్రదర్శనమును చేయుచున్నారు. శ్రీమహారాణీ కద్వాల గారి ఆధ్వర్యములో జరుగును ౨౦ డిశెంబరునాడు శ్రీవనపర్తిరాణీ గారి అధ్యక్షములో ఆదేస్థలమందు ఆదే కాలములో మరొక ప్రదర్శనము జరుగును టిక్కెట్లు ౫-౩-౨-౧ రూపాయిలు

అమెరికా రేవులలో ఫ్రెంచి ఓడలగతి

ఇపుడు అమెరికా రేవులలో ౧౨ ఫ్రెంచి ఓడ లున్నవి- వాటినావికులను బందీకృతులజేసి, ఆ నౌకలను వశపరచుకొని, ఉపయోగించుకొనుటకు అమెరికా ప్రభుత్వనౌకాశాఖవారు ఆ రేవులఅధికారులకు ఆజ్ఞలనొసగినారు. నార్మండీ అనే అట్టి ఫ్రెంచిఓడ ౧౯౪౦ లోనే ఆక్రమించబడినది- ఇదేవిధముగా ఒకస్వీడిషువారిమోటారునౌకను కూడ అమెరికా అధికారులు వశపరచుకొని నారు అమెరికా జపానుతో యుద్ధములో ఇరుకుకొనియున్న ఈసమయమందు ఈ ఓడలు వారికి ఆక్కరకురాగలవు

హైదరాబాదు ధరలు

తేది ౧౪-౩-౫౧ ఫ.
పల్లా ౧౬౧ ౧౨౦ సేర్లతూకమున్నదరలన్నీ జాబితా.

వివరము	పల్లా ౧౬౧ ధర
	రూ. అ. పై
౧ దిబిసాంబర్లు	౨౮ నుండి ౨౯౪ వరకు
సంబర్లు	౨౮ ౦
ఢిల్లీ తోగాలు	[illegible] ౦
రాంసాగర్లు	౨౬౪
నాణ్ణాం	౨౩ ౮ ౦ కొత్తవి
,,	౨౬ ౮ ౦ పాతవి
అర్కాటి	౨౪, ౦ ౦ కొత్తవి
,,	౨౬-౮-౦ పాతవి
కోసామణి	౨౪ ౮ ౦
బియ్యములు	౨౩ ౦ ౦
జీరాసారి	౨౨, ౨౪ వరకు
గోధుమలు	
బర్సిటి	౨౮
బస్సీ	౨౫ ౮ ౦ వరకు
అమ్మారి	౨౪ ౦ ౦
పోతియా	౨౩, ౦ ౦
ఎర్రగోధుమలు	౨౦ ౨౧
తెల్ల జొన్నలు	౧౪ ౧౨ ౦ వరకు
పచ్చజొన్నలు	౧౧ ౦ ౦
సెనగలు	౨౧ ౦ వరకు
కందులు తెల్లవి	౧౪ ౮ ౦
మినుములు	౧౬ ౦ ౦
అలసలు	౧౬ ౪ ౦
[illegible]	[illegible]

,, రు ౧౬	౦౪
పనరక్ ౧౬ హాలి రూ-	౩౬ ౮ ౦
మారకం	
హాలీ కల్దారు	౧౫ ౧౨ ౬
కల్దారుకు హాలీలు	౧౫ ౧౦ ౬

బొంబాయి ధరలు

(డిసంబరు ౧౦వ తేదిన)

	రూ. అ. పై.
రోన్సిపత్తి (స్పిసిల్ -మేవాయిదా కంట్రాక్టు)	౨౫౧-౧౨-౦
అంగ్రూపత్తి (డిసంబరు-జనవరి వాయిదా)	౨౧౫-౪-౦
,, ,, (మార్చివాయిదా)	౨౦౧-౮-౦
(డిసంబరు ౧౭ తేదీన)	
వెండి (తయారు) తులాలు౧౦౦కి	౬౯-౪-౦
,, (నవంబరువాయిదా) రు.౧౦౦కి	౬౬-౮-౦
,, (డిసెంబరు ,,) ,,	౬౬-౩-౦
బంగారు (తయారు) తులం ౧కి	౪౮-౬-౦
,, (నవంబరు వా॥) ,,	౪౮-౭-౦
,, (డిసంబరు) ,, ,,	౪౮-౩-౦

గమనిక:-

ధరలు పైకెసనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము- అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండిన వానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకాజాలరు,

డాక్టరు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి

వారి యీ క్రిందిమందులు యీక్రింది వ్యాధులకు అమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ
సమస్త నీరసవాయివ్యాధులకు 60 మా॥ 4-0-0

స్త్రీసుధ
స్త్రీలసమస్తగర్భాశయవ్యాధులకు60మా॥3-0-0

ఆనందసుధ
బలహీనత సమస్తవ్యాధులకు 8 ఔ॥ 2-8-0

ప్రదరామృతము
స్త్రీల శ్వేతరక్త ప్రదరములకు 60 మా॥ 4-0-0

ప్రమేహసుధ
సమస్త మూత్రవ్యాధులకు 60 మా॥4-0-0

రక్తసుధ
చర్మవ్యాధులకు రక్తనాళములకు 60మా॥ 4-0-0

దివ్యసుధ
గర్భిణీ స్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు 60మా॥ 4-0-0

సర్వసుధ
ముష్టిమైథునమువలన బలహీనతకు60మా-10,00

సర్వామృతము
పాండువ్రు,మధుమేహం మొ॥వానికి60మా-4-0-0

సుధానిధి
దగ్గు, ఆయాసము, క్షయలకు 60 మా॥ 4-0-0

బాలసుధ
బాలురజ్వరము,అజీర్ణము మొ॥వానికి50మా-1 0 0

దివ్యామృతము
స్త్రీల నొప్పులు మొ॥సమస్తవ్యాధులకు60మా॥4-0-0

జ్వరసుధ
సమస్తజ్వరములకు 100 మా॥ 5-0-0

విషమ జ్వరసుధ
చలిజ్వరము మొ॥ వానికి 60 మా॥ 5-0-0

అజీర్ణసుధ
సమస్త అజీర్ణములకు 100 మా॥ 6-0-0

ఇంకను శాస్త్రియముగు సమస్తాయుర్వేదౌషధములును ఆత్యుపయోగకరములగు వైద్యగ్రంథములునున్నవి. కేటలాగు ఉచితము.

Clorious 7th Week

MINERVA'S

SIKANDAR

At

NISHAT CINEMA

DIRECTED By

Soharab modi.

మినర్వా వారి

సికందర్

కథాసంగ్రహము:— గ్రీకు దేశపురాజగు అలెగ్జాండరు దేశమునంతను జయింపవలెనను కాంక్షతో విజయములు గాంచుచు ఇ౦డియాదేశపు అందకత్తెయగు రుక్సానాచే జయింపబడుట పంజాబురాజగు పోరసుకు రాయబారముచేయు, దాని ఫలితం పోరస్ తో యుద్ధముచేయుటయే! పోరస్ కుమారుడగు అమర్ యుద్ధములో అపరవీర అభిమన్యునివలె యుద్ధముచేసి వీరస్వర్గ మలంకరించెను. పోరస్ తన పుత్రశోకముతో వగచుచున్నను తన గంభీర గజాన్ని అధిష్టించి చతురంగ బలములతో అలెగ్జాండరును ఢీకొన్నాడు. ఉభయులకు జరిగిన పోరాటములో జయమెవరికి గల్గినదో?

ఇందులోని నటకులు ఎవరు?

సానలుతీరిన జాతిరత్నాలు, వనమాల, మీనా షీలా!!

మరియు

పృథ్వీరాజు అలెగ్జాండర్ (సికందర్) పాత్రనుధరించి బి. సి. 327 నాటి అలెగ్జాండరుకు సరిపోయినాడు.

సొహరాబ్ మోడి పోరస్‌గా నటించినాడు, చిత్రము తయారుచేసిన డైరక్టరు ఇతడే!!

లాలా యాకూబ్. అలెగ్జాండర్ యొక్క సైన్యాధిపతిగా (సెల్యూకస్) నటించినాడు. ఇంకెందరో గలరు!!!

ఈచిత్రము ఎక్కడ చూడాలి?

నిషాత్ సినిమా

(పూర్వపు సెంట్రల్ లో)

ధాన్యాలధర లెక్కువైనందున పోలీల అల్లరులు

మధురలో పోలీసులకాల్పులు

మధుర డిశంబరు ౧౩-

ధాన్యంధరలు విపరీతంగా పెరిగినందుచే మధురలోని పోలీలు ... అనుమతిప్రదర్శనము ... పోలీసులు తుపాకులు కాల్చగా ఒకడుమరణించినట్లును, పలువురు గాయపడినట్లును తెలియుచున్నది

పోలీలు ... రామనాథ్ రోడ్డులో గుంపులుగుంపులుగా ... దుకాణాలలో దోపిడీలు ... పోలీసులు ... కాల్పులు ...

కలకత్తా ఉపద్రవప్రదేశము?

కలకత్తానగరమున్న - బెంగాలురాష్ట్రప్రదేశము ... జపానుదర్శనల్ల ... వాడావృద్ధి-

భారతదేశానికి నిర్బంధసైనిక శిక్షణ

ఆమెరీగారి సమాధానము

లండన్ డిసెంబరు ౧౭

"కేవలముఒకభావానికి లాంఛనప్రాయంగా సత్యాగ్రహంచేసిన రాజకీయఖైదీలను, పండిత నెహ్రూ, అబుల్ కలాం ఆజాద్ గార్లను ఇప్పుడు విడిచిపెట్టవలసిందని ఇండియాప్రభుత్వం నిశ్చయించినది" అని చెడుకొమన్నసభలో ఒకప్రశ్నకు ఆమెరీగారు సమాధానమిచ్చిరి ... చెప్పిరి -

...

అఖిలభారత తెలుగుముస్లిములకావు స్థాయిసంఘము

...

అరటిపండ్లవల్ల ఆరోగ్యం పుష్టులు

అరటిపండ్లు సంపూర్ణమైన ఆహారము- దానియందు ఆరోగ్యమును రక్షించుగుణములున్నవి, దానిలో ఉండువిటమినులును, ఆహారములను చాల ... దానిలో ... ఆను విటమిను చాలినంతయున్నవి- ... పుష్టినిచ్చును- మరియు అవి శరీరమునందు ... అందువల్ల ఇవి ... ఆహారము- ... చలికాలములో దీనియందలి ... అరటిపండును ... ఇవి మంచివి- ... ఇవి లాభకరములు-

యుద్ధములో అభ్యుదయశక్తుల విజయము

భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చిననే సిద్ధించును

జవహర్లాలు పండితుని వివరణము

అందరా "డెయిలీ హెరాల్డు"కు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిచ్చిన ప్రకటనను డిసెంబరు ౧౨వ తేదీనాటి "నేషనల్ హెరాల్డు" పత్రిక ప్రకటించింది. ఆపత్రికా ప్రకటనలో ఇట్లున్నది –

"జపాను ప్రవేశించినందువల్ల యుద్ధము ప్రపంచయుద్ధముగా మారినది. [illegible]

[illegible]

"చరిత్రలో ఇట్టిముఖ్యసందర్భములో ఇంతకన్న అధికము గాపనిచేయుటకు పోయినందుకు మనలో చాలామంది విచారపడి వారు ప్రపంచబాధలను మనము తుంచుకొంటిమి. [illegible]

[illegible]

"గాంధిమహాత్ముని అహింసలో సంపూర్ణ విశ్వాసమున్నది. మనలో చాలమంది యుద్ధమునకు [illegible]

[illegible]

ఇండియా విషయంలో కాని, ప్రపంచవిషయంలో కాని, యుద్ధ విషయంలో కాని, సగం సగం ప్రయత్నాలవల్ల ప్రయోజనంలేదు. [illegible] "భారతీయులకేమి అవసరమో మాకు తెలుసు, మీరే నిర్ణయిస్తాము" అనే వారు దీనిని గానివరిస్స్కరించవలెను. సరియైన విజయాన్ని స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించవలెనన్న ఉపద్రవకరమైన పూర్వచిహ్నాలను తుడిచివేయవలెను. ఇట్టివి ఇండియాలో ఇప్పుడు జరుగవలెను, యుద్ధానంతరం మాత్రము కాదు. దీనికి హిందూదేశమే నిదర్శనము."

Golkonda Patrika

Volu 16 — No 63 | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 18—12—1941

Pratibha's

PARVATI KALYANAM

విడుదల తేది 21 డిసెంబరు 1941 ఆదివారము

సమయము మధ్యాహ్నము (మ్యాటినీ) 3 గంటలకు

పార్వతీ కల్యాణము

సువర్ణావకాశము

పార్వతీ పరమేశ్వరులకు జరుగనున్న కల్యాణము చూడరండు!

ఈశుభసమయము జారవిడచి పశ్చాత్తాపానికి పాలుగావద్దు!

ఇందు

పురాణదంపతుల శృంగారము

... .

అతి సున్నితమగు హాస్యము

.. ..

విస్మయం పుట్టించే అద్భుతము

... .

ఈరసప్రవాహాలు ఒకదాని మరొకటి

తోసుకొని పరుగెత్తినవి.

ఏపాటవిన్నను అమృతపుతేట- ఏమాట విన్నా ముద్దులమూట!!

నారదునిగానమే నాకలోకానందం

పార్వతీ జననము, శివునిపై ఆమెకుగల పవిత్రప్రేమ,

పార్వతీప్రేమ పరీక్షార్థం పరమేశ్వరుడు

ఆప్రేమమయిని పెట్టిన ముప్పుతిప్పలు చూచేమీారు

"ఏలోకములో ఉన్నామా" అని తప్పక అనుకుంటారు

ఇక పరమేశ్వరునకు పాములంటే పరమానందం

అవే ఆయన కలంకారాలు!

బ్రహ్మ, విష్ణు, నారద, ఇంద్రాది దేవతలు

పెండ్లి పెద్దలు!

పెండ్లికి నాట్యంలేనిదే సొగసు ఉండదు-

కనుకనే రతిమన్మథుల సుందరతర నాట్యం.

అనేకరంగులతో తీయబడిన

వసంతోత్సవ దృశ్యాలు

కల్యాణ మంటపాలంకారాలు

రకరకాల వాద్యాలు

కనవలె' వినవలె"

హాయి అనవలె''!

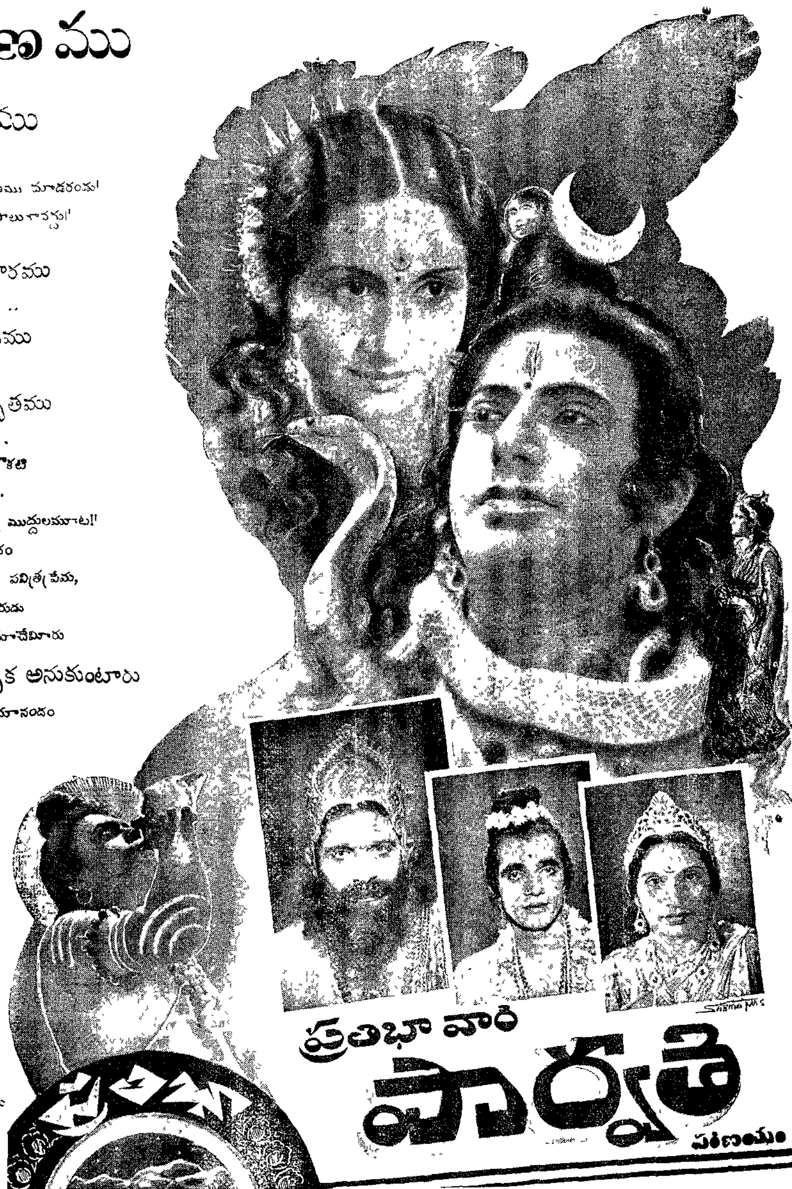
నటులు:- అభిమానపాత్రులు, అసమాన నటకులు

పారుపల్లి సత్యనారాయణ

రాధాకృష్ణయ్య

అభినేత్రి శ్రీమతి శాంతకుమారి

బాలాజీచిత్రంలో ప్రతిష్ఠగాంచిన నటీరత్నం)

కల్యాణమంటపము

ఇంపీరియల్ టాకీస్

సికింద్రాబాదులో

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L.